
Kyrkomötet
Motion 2024:46
av Sven Milltoft m.fl.

Kulturutredning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att tillsätta en utredning som inventerar, analyserar och drar slutsatser av Svenska kyrkans roll och betydelse som kulturaktör och kulturarrangör i det offentliga rummet, utifrån kyrkans egna och unika bidrag till kulturlivet. Utredningen ska vidare ge förslag på en kulturteologi och åtgärder för att trygga och säkerställa framtida resursbehov och kompetensförsörjning.

Motivering

Årets tematiska kyrkomöte har temat Kyrkan i det offentliga rummet. I kyrkostyrelsens skrivelse rörande det tematiska kyrkomötet riktas fokus mot förutsättningar, skäl och former för kyrkans samhällsengagemang. Vid genomläsning av skrivelsen kan konstateras att den omvärldsbeskrivning och det teologiska resonemang som presenteras har en tydlig tyngdpunkt på frågor som rör kyrkans samhällsengagemang visavi rättvisa och inkludering.

Förvisso är dessa perspektiv viktiga och samtidigt är de inte sällan bakgrund för och bidragande orsak till det som i skrivelsen beskrivs som det immateriella kulturarvet (konst, musik, riter m.m.). Det immateriella kulturarvet har inte minst en stor betydelse för den fortgående reflektionen kring rättvisa och inkludering, då den basala och underliggande frågan ytterst handlar om vad en människa är, hennes relation till Gud och medmänniskan och till hela skapelsen. Detta är frågor som i det immateriella och levande kulturarvet ständigt och förutsättningslöst aktualiseras, undersöks och gestaltas.

I skrivelsen framställs förutsättningarna och bakgrunden till kyrkans egna bidrag till kulturen i det offentliga rummet som självklara och givna. Detta reflekterar inte verklighetens situation. Svenska kyrkans roll som kulturbärare och kulturaktör i det offentliga rummet måste både benämnas, värnas och kultiveras, eftersom den är av stor betydelse både för kyrkans självförståelse, förståelsen av vad det offentliga rummet överhuvudtaget är och vilka samhällsutmaningar som föreligger.

Skrivelsen sammanfattar detta perspektiv med endast följande rader:

Det öppna rum som kulturella uttryck skapar är betydelsefullt och Svenska kyrkan är en av landets största kulturarrangörer, inte bara av musik- och körevenemang utan också av möten om litteratur, film och konst. Att ta del av kultur och att själv skapa kultur är på det viset också en fråga om demokrati.

Understundom heter det att Sverige genom sin historia blivit mer av ett utbildningsland än en bildningsnation. När man tar del av kyrkostyrelsens skrivelse om Svenska kyrkan i det offentliga rummet blir man dessvärre böjd att inskräpa att detta konstaterande även tycks bära syn för sägen vad gäller Svenska kyrkan. Beskrivningen ovan fokuserar på kyrkan som ett rum som alla har rätt till men bortser i många avseenden från förutsättningarna för ett kulturellt innehåll kopplade till rättigheterna och rummet, vilket innebär att rättvise- och inkluderingsperspektivet i praktiken försvagas.

Det materiella och inte minst det immateriella kulturarvet i Svenska kyrkan har alltför länge bara tagits för givet, dess teologiska betydelse ofta negligerats och dess bidrag till det offentliga rummet inte rönt erkännande i paritet med dess teologiska och samhällliga betydelse. För det första är kyrkan inte bara arrangör av kulturella evenemang, låt vara rikstäckande. För det andra är majoriteten av de kulturhändelser som sker i kyrkans regi av en art och inriktning som annars inte alls skulle ha ägt rum i det offentliga rummet. För det tredje står kyrkans kulturyttringar oftast i nära samspel med dess centrala verksamhet – i bibel, trosfrågor, gudstjänstliv, arkitektur, språk och musik, som genom folkkyrkans öppenhet manifesterar sig just i det offentliga rummet.

Därför behövs en kulturutredning skyndsamt tillsättas som kan identifiera, stimulera och teologiskt definiera kyrkans kulturella betydelse i det offentliga rummet så att förutsättningar, kompetensförsörjning och uthållighet garanteras för framtiden.

Stockholm den 29 juli 2024

Sven Milltoft (BA)

Mattias Lundberg (POSK)

Olle Reichenberg (BA)

Karl-Gunnar Svensson (KR)

Irene Oskarsson (KR)

Nina Wahlin (C)

Anne Sörman (ViSK)

Åsa Öckerman (MPSK)

Mikael Mogren, biskop

Åsa Nyström, biskop

Roger Olsson (S)